

K O P E R

Izvor in utemeljitelji mesta. Približno 1520 korakov stran od celine in nekaj več kot eno miljo od izliva reke Formione (danes se imenuje Rižana) se iz morja dviga skala v obliki ščita v smeri »greko-levanta« (vzhoda-severovzhoda), 56 stopinj 36 minut zemljepisne dolžine in 4,5 stopinje 31 minut severne zemljepisne širine, v obsegu približno treh milj. Tam so pesniki pripovedovali, da je Neptun ogorčeno preganjal Palado, ker ga je s tem, ko je dala ime Atenam, preseгла, kot tudi zato, ker je v ščitu nosila glavo Meduze, ki je bila že njegova izbranka, in ker je Palada bežala, je utrujena legla na breg reke Formione. Ko jo je Neptun skoraj dohitel, so ji morski valovi med bežanjem iztrgali ščit, ki se je spremenil v skalo iste oblike, na kateri je bilo pozneje zgrajeno mesto, ki je bilo poimenovano po tej boginji. Tako stoji v pravljicah; medtem ko zgodovinarji pravijo, da so tisti Kolhijci, ki so Argonavte preganjali po ukazu svojega kralja, ker je Jazon ugrabil skupaj s slavnim zlatim runom, hčerko Medejo, in ko so prispeli na ta rt in opazovali položaj te skale, ki nudi sorazmerno dobro obrambo pred napadi sovražnika, so tam zgradili mesto.

Prihodki mesta. To otoško mesto premore zdrav zrak in zmerno podnebje. Morje je hkrati njegovo ogledalo in rastlinjak. Zdi se, da jo zemlja z dvema krakoma gora stiska k prsim in boža; gosti oljčni nasadi se mirno razprostirajo naokoli kot krona in vsako leto iz vinogradov iztisne 28.000 ajmrov (veder) dragocenih vin. Na njenem območju je 55 zaselkov. Najbogatejši prihodek pa je tisti, ki ga dobi iz solin, ki s približno 3.000 kavedini, ki se nahajajo na vzhodu in na jugu mesta, vsako leto pridela 7.000 modijev soli. Ta količina zadošča za lastno porabo in, da poteši potrebe republike, ki mu omogoča, da lahko z velikim dobičkom pridobiva sol tudi v sosednjih provincah.

Grb mesta. Mesto je pri svojem podjetju vedno ohranjalo zlato glavo Meduze na modri podlagi, podprte z dvema oboroženima figurama, ki predstavljata, na desni strani Ajeta, kralja Kolhijcev in na levi Palado.

Monumentalna zbirka zemljevidov in otoških vedut, ki opeva čezmorske posesti Serenissime, predstavlja enega poslednjih izolarjev, knjige o otokih, ki ga je zasnoval in uredil minorit Vincenzo Maria Coronelli, uradni kartograf Serenissime. Med koncem 17. in začetkom 18. stoletja so izolarje dejansko postopoma izpodrivali sodobno zasnovani atlasi, tiskana dela, za katera je značilna vse večja znanstvena natančnost in vedno manjša umetniška vrednost.

Prevod in besedilo: P. Štoka